

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Pavel Novák:

Připravenost institucí EU na zahraniční mise

[Poznámka na úvod: Autorovi vřele doporučuji osvěžit si psaní vlastních jmen a názvů: správně je Evropská unie (nikoliv „Evropská Unie“), Spojené státy americké (ne „Spojené Státy Americké“), Organizace spojených národů (ne „Organizace Spojených Národů“), Západoevropská unie (ne „Západoevropská Unie“), Evropská komise (ne „Evropská Komise“) atd., nemluvě o tom, že NATO není „Organizace Severoatlantické aliance“, ale Organizace Severoatlantické smlouvy, a „Východní blok“ je jen „východní blok“, protože nejde o název organizace. Stačilo by zkontrolovat oficiální české webové stránky těchto institucí, případně konzultovat českou Wikipedii.]

Autor se v práci soustředí na problematiku zahraničních misí Evropské unie, tedy jednu z klíčových aktivit Společné bezpečnostní a obranné politiky. Předmětem jeho zájmu je jejich institucionální zabezpečení, konkrétně role a fungování souboru orgánů vytvořených zejména v rámci Rady EU a Evropské komise, případně později zařazených do kompetence Evropské služby pro vnější činnost. Práce se postupně zabývá obecnými otázkami bezpečnosti a zahraničně-bezpečnostní politiky Evropské unie, rolí jednotlivých institucí a orgánů v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, resp. SBOP, a konečně konkrétním působením institucionálních struktur v zahraničních misích.

Výsledkem je informačně bohatá (a o širokou škálu zdrojů se opírající a přiměřeně na ně odkazující), ale statická a čistě empiricky zaměřená studie, která má převážně popisný charakter. Je škoda, že objem informací, které se autoru podařilo v práci shromáždit, nebyl zasazen do výraznějšího teoretického a metodologického rámce. Autor sice v kapitole 2.1.1 představuje pohled jednotlivých teorií na vývoj SBOP, ale jde pouze o letmou skicu, která nemá žádný vliv na zbytek textu. Navíc na velmi omezeném rozsahu, který teoriím věnuje, autor formuluje značně problematické závěry. Mezi ně patří tvrzení, že „negativem neorealistického přístupu je pokládání jednotlivých států za monolitické entity a vysvětlování vývoje CSDP skrze koncept rovnováhy moci“ (s. 34): vzhledem k tomu, že koncept rovnováhy moci stojí v jádru realistického uvažování, označit jeho aplikaci na vysvětlení SBOP jako negativum je poměrně překvapivé.

Práce bohužel postrádá jasně formulovanou výzkumnou otázku, v úvodu je nastíněn jen cíl, podle něhož jsou v práci „řešeny instituce Evropské Unie (*sic!*) zabývající se zahraničními misemi vedenými v rámci bezpečnostní a obranné politiky“ (s. 1). Hypotéza, formulovaná na s. 3 a postulující vyšší úspěšnost vojenských misí ve srovnání s civilními, je sice zajímavá, ale práce není strukturována tak, aby mohla její platnost systematicky ověřit. Dedikovaná metodologie, tedy funkční analýza institucí, nakonec vede k výrazné popisnosti. Výstižně (a jazykově symptomaticky pro celý text) je tento výsledek komentován na s. 74: „Při zkoumání institucí Evropské Unie zabývajících se zahraničními misemi vedenými v rámci CSDP je při vycházení z metody práce založené na funkční analýze institucí dosaženo popisu norem

struktur institucí a norem působení institucí.“ V této ambici práce nepochybně uspěla, ale bohužel se metodologicky nedokázala posunout dál.

Mezi další dílčí připomínky patří následující:

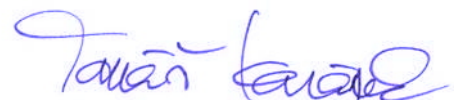
- Historický přehled na s. 5-11 je s ohledem na množství produkce věnované SBOP nadbytečný.
- Název unijní strategie není „Bezpečná Evropa v bezpečném světě“, jak tvrdí autor na s. 12, ale *Bezpečná Evropa v lepším světě*.
- Při popisu problémů spojených s právním zakotvením zahraničních misí na s. 24 autor opomenul zmínit, že EU úzkostlivě trvá na „posvěcení“ svých operací mandátem Rady bezpečnosti OSN.

Těžko přehlédnutelnou vadou je jazyková úroveň textu. Kromě výše zmíněných chyb v psaní názvů (k nimž patří i nesprávné psaní počátečního velkého písmena ve spojeních jako „na Africkém kontinentě“ nebo „Súdánská vláda“), se v práci hojně vyskytují i chybějící nebo špatně umístěné čárky v souvětích, neshoda podmětu s přísudkem („byly vytvořeny pojednání“ – s. 33) a stylistické neobratnosti typu:

- „V této práci je dále čerpáno z dalších různých prací“ – s. 3
- „Záležitosti řešené u misí“ – název kap. 1.3.2
- „Vzhledem k cílům této práce je stanoveno omezení výzkumu tím, že zde není vedeno šetření mezilidských vztahů a institucionálních realit, protože to není nutné k otestování hypotézy.“ – s. 36

Formální náležitosti práce splňuje bez problémů. Obsahuje všechny požadované součásti (anotaci a klíčová slova v češtině a angličtině, závěrečné anglické shrnutí, původní projekt), navíc dodává přehled použitých zkratk, který je vzhledem k jejich hojnému výskytu velmi nápomocný.

Z výše uvedených výtek by neměl vzniknout dojem, že jde o špatnou práci. Pokud jde o informační hodnotu, je tomu právě naopak. Práce ale selhává ve snaze zasadit fakta do jasného analytického, notabene teoretického rámce způsobem, který by jí umožnil být něčím víc než jen souborem systematicky uspořádaných empirických poznatků. Dojem z práce kazí i její jazykové zpracování. Práci proto **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou**.

V Praze dne 25. 1. 2012